

PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
lek. Łukasz Jankowski

PNRL.079.21.2023.ŻK
PNRL.KW-00076.2023

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2023 r.

PROKURATURA REJONOWA
WARSZAWA – MOKOTÓW
ul. Wiktorska 91a, 02-582 Warszawa

ZAWIADOMIENIE

o możliwości popełnienia przestępstwa

Na podstawie art. 304 § 2 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.), niniejszym

zawiadamiam, że

dnia 4 sierpnia 2023 roku Adam Niedzielski sprawujący funkcję Ministra Zdrowia na profilu (@a_niedzielski), w serwisie społecznościowym X (dawniej: Twitter), działając jako funkcjonariusz publiczny, umyślnie i z zamiarem bezpośrednim umieścił wpis (Tweet) dotyczący lekarza Piotra Pisuli, o następującej treści:

„Lek. Piotr Pisula, szpital miejski w Poznaniu wczoraj w @FaktyTVN „żadnemu pacjentowi nie dało się wystawić takiej recepty”. Sprawdziliśmy. Lekarz wystawił wczoraj na siebie receptę na lek z grupy psychotropowych i przeciwbólowych. Takie to FAKTY. Jakie kłamstwa czekają nas dziś.”

- tym samym bezprawnie ujawnił i wykorzystał informację, z którą zapoznał się w związku z pełnioną funkcją, przekraczając jednocześnie – jako funkcjonariusz publiczny – swoje uprawnienia i działając zarówno na szkodę interesu prywatnego, jak i publicznego, czym wypełnił znamiona przestępstw określonych w art. 231 § 1 k.k. oraz art. 266 § 1 k.k.

Mając powyższe na uwadze, **wnoszę o niezwłoczne wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie.**

Naczelna Izba Lekarska, ul. Jana Sobieskiego 110, 00-764 Warszawa
tel. 22 559-13-30

e-mail: sekretariatprezesa@nil.org.pl

Uzasadnienie

Dnia 4 sierpnia 2023 roku Adam Niedzielski sprawujący funkcję Ministra Zdrowia na profilu (@a_niedzielski), w serwisie społecznościowym X (dawniej: Twitter), działając jako funkcjonariusz publiczny, umyślnie i z zamiarem bezpośrednim umieścił wpis (Tweet) dotyczący lekarza Piotra Pisuli, o następującej treści:

„Lek. Piotr Pisula, szpital miejski w Poznaniu wczoraj w @FaktyTVN „żadnemu pacjentowi nie dało się wystawić takiej recepty”. Sprawdziliśmy. Lekarz wystawił wczoraj na siebie receptę na lek z grupy psychotropowych i przeciwbólowych. Takie to FAKTY. Jakie kłamstwa czekają nas dziś.”

W powyższym wpisie, Adam Niedzielski bezprawnie ujawnił i wykorzystał informacje w zakresie leków wystawionych na siebie przez lekarza Piotra Pisulę. Istotnym jest też, że Adam Niedzielski ujawnił i wykorzystał informację, z którą zapoznał się w związku z pełnioną przez niego funkcją Ministra Zdrowia.

Zgodnie z art. 231 § 1 k.k. *Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.*

Zgodnie zaś z art. 266 § 1 k.k. *Kto, wbrew przepisom ustawy lub przyjętemu na siebie zobowiązaniu, ujawnia lub wykorzystuje informację, z którą zapoznał się w związku z pełnioną funkcją, wykonywaną pracą, działalnością publiczną, społeczną, gospodarczą lub naukową, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.*

Adam Niedzielski niewątpliwie przekroczył swoje uprawnienia, albowiem do celów politycznych bądź prywatnych, publicznie, używając środków do masowego komunikowania się na odległość wykorzystał informację na temat osobistych spraw dotyczących lekarza Piotra Pisuli. Skutki działań Adama Niedzielskiego doprowadziły do powstania szkody, zarówno w sferze interesu publicznego jak również prywatnego. Lekarz Piotr Pisula poprzez bezprawne działania Ministra Zdrowia doznał istotnego uszczerbku, który sprowadza się do szerokiego naruszenia jego dóbr osobistych i praw gwarantowanych przez Konstytucję RP oraz normy Unijne. W sferze interesu publicznego ucierpiało w szczególności zaufanie obywateli do instytucji państwowej jaką jest Ministerstwo Zdrowia. W konsekwencji, wypełnienie przez Adama Niedzielskiego znamion czynu zabronionego skutkowało, w sposób nieodwracalny pogwałceniem zasad demokratycznego państwa prawa i naruszeniem norm prawnych w postaci:

- Art.47 Konstytucji RP;

- Art. 51 ust. 2 Konstytucji RP;
- Art. 7 Konstytucji RP;
- Art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- Art. 107 ust 1 Ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (*Dz. U. 2018, poz.1000*);
- Art. 50 ust. 1 Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (*Dz. U. 1994, nr. 111, poz. 535*);
- Art.13 Ustawy z dnia 6 listopada 2008 roku o prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (*Dz. U. 2009, nr. 52, poz. 417*);
- Art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;
- Art. 24 § 1 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (*Dz. U. 1964, nr 16, poz. 93.*);
- Art. 231 § 1 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (*Dz. U. 1997, nr 88, poz. 553*);
- Art. 266 § 1 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (*Dz. U. 1997, nr 88, poz. 553*).

Zgodnie z ugruntowaną doktryną przedmiotem ochrony czynu zabronionego stypizowanego w art. 231 k.k. jest przede wszystkim prawidłowe funkcjonowanie instytucji państwowych i samorządu terytorialnego (*por. Z. Kallaus, Przepięne nadużycie władzy, Warszawa 1982, s. 44*) oraz powiązany z nim interes władzy publicznej, której wizerunek – w odbiorze społecznym – narażony jest na szwank działaniem oznaczającym przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązku. Szkoda zaś, która wywołana jest bezprawnym działaniem, w rozumieniu przywołanych przepisów nie ogranicza się tylko do szkody materialnej i jest pojęciem szerszym.

W rzeczonyj sprawie szkoda, która powstała w związku z wyczerpaniem przez Adama Niedzielskiego znamion czynu zabronionego ma zarówno wymiar materialny jak i niematerialny. Nie może umknąć też uwadze, że Adam Niedzielski swoim jednym zachowaniem dopuścił się naruszeniu wielu istotnych norm prawnych opisanych w aktach prawa Krajowego, w tym w Ustawie Zasadniczej, jak również opisanych w aktach prawa Europejskiego. Takie działanie niewątpliwie zasługuje na szczególne potępienie, a w konsekwencji wszczęcie postępowania karnego o co wnoszę jak na wstępie.

załączniki:

- wydruk wpisu Adama Niedzielskiego z portalu X.

PREZES
Naczelnej Rady Lekarskiej

lek. Łukasz Jankowski

Naczelna Izba Lekarska, ul. Jana Sobieskiego 110, 00-764 Warszawa
tel. 22 559-13-30

e-mail: sekretariatprezesa@nil.org.pl

PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
lek. Łukasz Jankowski

PNRL.183.1.2023.ŻK
PNRL.KW-00074.2023

Warszawa, dnia 7 sierpnia 2023 r.

Pan
Jan Nowak
Prezes
Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Szanowny Panie Prezesie

Działając w imieniu Naczelnej Rady Lekarskiej niniejszym zgłaszam zawiadomienie o naruszeniu przepisów dotyczących ochrony danych osobowych przez pana Adama Niedzielskiego – Ministra Zdrowia.

W dniu 4 sierpnia 2023 r. pan Adam Niedzielski opublikował na swoim profilu na portalu X (dawniej: twitter) wpis o następującej treści:

„Lek. Piotr Pisula, szpital miejski w Poznaniu wczoraj w @FaktyTVN „żadnemu pacjentowi nie dało się wystawić takiej recepty”. Sprawdziliśmy. Lekarz wystawił wczoraj na siebie receptę na lek z grupy psychotropowych i przeciwbólowych. Takie to FAKTY. Jakie kłamstwa czekają nas dziś.”.

Tym wpisem pan Adam Niedzielski rażąco naruszył przepisy o ochronie danych osobowych. Minister Zdrowia pan Adam Niedzielski dopuścił się co najmniej dwóch naruszeń: po pierwsze, w sposób nieuprawniony uzyskał dostęp do informacji dotyczących stanu zdrowia lekarza Piotra Pisuli, którego to dotyczył zamieszczony wpis na portalu X (dawniej twitter). Po drugie, w sposób naruszający przepisy upublicznił i rozpowszechnił dane dotyczące stanu zdrowia lekarza Piotra Pisuli.

Artykuł 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: RODO) przewiduje zakaz przetwarzania danych dotyczących zdrowia, podobnie jak danych ujawniających pochodzenie

rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, dane dotyczące seksualności lub orientacji seksualnej osoby.

Regulacja prawna zawarta w art. 9 ust. 1 RODO odnosi się do tzw. danych wrażliwych (sensytywnych), a więc danych, które ustawodawca unijny uznał za zasługujące na szczególną ochronę. Informacje dotyczące zdrowia jednostki są niewątpliwie jednymi z najbardziej intymnych i prywatnych, jakie można gromadzić o danej osobie, stąd słusznie zapewniono im wzmożoną ochronę. Definicja danych dotyczących zdrowia znajduje się w art. 4 pkt 15, w myśl którego są to „dane o zdrowiu fizycznym lub psychicznym osoby fizycznej, w tym o korzystaniu z usług opieki zdrowotnej, ujawniające informacje o stanie zdrowia tej osoby”.

W konsekwencji nie ma wątpliwości, że podana publicznie przez pana Adama Niedzielskiego informacja, że lek. Piotr Pisula wystawił na siebie receptę na lek z grupy psychotropowych i przeciwbólowych, wraz z podaniem dokładnej daty wystawienia dla siebie takiej recepty mieści się w kategorii danych dotyczących zdrowia chronionych przez art. 9 ust. 1 RODO.

Oczywiście zasada ochrony danych wrażliwych nie jest bezwzględna - artykuł 9 ust. 2 RODO przewiduje pewne wyjątkowe sytuacje, w których dopuszczalne jest przetwarzanie danych sensytywnych. Te szczególne przesłanki zezwalające na przetwarzanie danych wrażliwych zostały jednak ujęte w RODO w postaci katalogu zamkniętego. Żadna z przesłanek wymienionych w art. 9 ust. 2 RODO nie nastąpiła w przypadku wiadomości zamieszczonej przez pana Adama Niedzielskiego na portalu X (dawnie twitter). Nie został więc uchylony zakaz przetwarzania danych dotyczących zdrowia lekarza Piotra Pisuli, a podanie do publicznej wiadomości przez Adama Niedzielskiego informacji dotyczących zdrowia Piotra Pisuli narusza art. 9 ust. 1 RODO.

W szczególności nie można w tej sytuacji mówić, że zaistniała przesłanka legalizująca przetwarzanie danych osobowych zamieszczona w art. 9 ust. 2 lit. g RODO. Przepis ten zezwala na przetwarzanie danych wrażliwych (np. danych dotyczących zdrowia) gdy „przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą”.

Odnosząc się do niespełnienia przesłanek z art. 9 ust. 2 lit. g RODO wskazać należy, że:

- 1) Zamieszczając rzeczony wpis na portalu społecznościowym Adam Niedzielski nie realizował ważnego interesu publicznego (na marginesie można dodać, że Minister Zdrowia nie powinien realizować zadań publicznych poprzez wpisy na portalach społecznościowych);

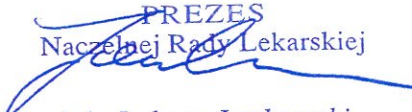
- 2) Przetwarzanie danych dotyczących zdrowia lekarza Piotra Pisuli w żadnym wypadku nie było konieczne do realizacji celu w postaci udowodnienia, że system wystawiania recept - w ocenie ministra zdrowia – działa prawidłowo lub też, że materiał prasowy zamieszczony w Faktach TVN zawierał informacje nieprawdziwe. Zaprzeczeniu niezgodnych z prawdą informacji podanych przez prasę służy przecież instytucja „sprostowania” uregulowana w art. 31a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, nie można w tym celu łamać fundamentalnych zasad ochrony danych wrażliwych, szczególnie nie godzi się, aby robił to funkcjonariusz publiczny, jakim jest Minister Zdrowia;
- 3) Działanie w postaci upublicznienia danych o stanie zdrowia Piotra Pisuli nie było działaniem proporcjonalnym do wyznaczonego celu;
- 4) Upublicznianie przez Ministra Zdrowia danych o stanie zdrowia Piotra Pisuli, podobnie zresztą jak upublicznienie danych o stanie zdrowia każdego innego pacjenta w Polsce, narusza istotę prawa do ochrony danych o swoim stanie zdrowia i konstytucyjną zasadę ochrony prawa do prywatności wyrażoną w art. 47 Konstytucji RP (każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym) oraz w art. 51 ust. 2 Konstytucji (władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym);
- 5) Pan Adam Niedzielski nie działał na podstawie prawa unijnego lub prawa polskiego, które upoważniałyby go do tego rodzaju upubliczniania danych o stanie zdrowia.

Dokonując wpisu na portalu X (dawniej twitter), w którym podał do publicznej wiadomości dane dotyczące zdrowia lekarza Piotra Pisuli, pan Adam Niedzielski całkowicie zburzył zaufanie, że dane dotyczące zdrowia obywateli, gromadzone w systemach informatycznych nadzorowanych przez władzę publiczną są bezpieczne i podlegają przetwarzaniu wyłącznie w celu związanym z ochroną zdrowia.

Wpis Adama Niedzielskiego to przykład na to, że dane dotyczące zdrowia obywateli - pacjentów mogą być wykorzystane przez polityka w celach sprzecznych z ideą ochrony zdrowia, która zakłada prawo do daleko posuniętej poufności informacji związanych ze zdrowiem osoby korzystającej ze świadczeń opieki zdrowotnej.

Ponadto we wpisie Adama Niedzielskiego z dnia 4 sierpnia użyto liczby mnogiej „Sprawdziliśmy”, co oznacza, że nie tylko Minister Zdrowia zapoznał się z danymi zdrowotnymi lekarza Piotra Pisuli, ale prawdopodobnie większa liczba osób współpracujących z Ministrem Zdrowia miała wgląd w te dane jeszcze przed ich opublikowaniem przez Adama Niedzielskiego na swoim profilu na portalu X.

Mając powyższe na uwadze Naczelna Rada Lekarska wskazuje, że konieczne jest wszczęcie przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych postępowania w sprawie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych i zastosowanie środków, przewidzianych w art. 58 RODO oraz administracyjnej kary pieniężnej na mocy art. 83, RODO.

PREZES
Naczelnej Rady Lekarskiej

lek. Łukasz Jankowski

Załącznik:

- zrzut z ekranu zawierający wiadomość zamieszczona przez Adama Niedzielskiego na portalu X

PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
lek. Łukasz Jankowski

PNRL.073.1.2023.ŻK
PNRL.KW-00075.2023

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2023 r.

Sz. P.

Bartłomiej Chmielowiec

Rzecznik Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46

01-171 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

reprezentując interesy osób wykonujących zawód lekarza i lekarza dentystry na podstawie art. 2 ust. 2 oraz art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1342) zwracam się z wnioskiem o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w związku z wpisem Ministra Zdrowia Pana Adama Niedzielskiego zamieszczonym w serwisie społecznościowym X (dawniej: twitter), który narusza prawa pacjenta - lekarza Piotra Pisuli poprzez podanie do publicznej wiadomości informacji na temat wystawionych na siebie recept na leki z grupy psychotropowych i przeciwbólowych.

W dniu 4 sierpnia 2023 r. na koncie założonym na portalu X (dawniej: twitter) Minister Zdrowia Adam Niedzielski (https://twitter.com/a_niedzielski) opublikował wpis o następującej treści: „Lek. Piotr Pisula, szpital miejski w Poznaniu wczoraj w @FaktyTVN „żadnemu pacjentowi nie dało się wystawić takiej recepty”. Sprawdziliśmy. Lekarz wystawił wczoraj na siebie receptę na lek z grupy psychotropowych i przeciwbólowych. Takie to FAKTY. Jakie kłamstwa czekają nas dziś”.

Wskazane wyżej działanie Ministra Zdrowia, który publikuje w przestrzeni publicznej informacje o wystawianych na siebie receptach przez lekarza Piotra Pisulę na leki (ich liczbie oraz rodzaju) w ocenie Naczelnej Izby Lekarskiej narusza jego prawa pacjenta, w tym w szczególności narusza prawo do zachowania w tajemnicy informacji o pacjencie, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz prawo do zapewnienia ochrony dokumentacji medycznej, o którym mowa w art. 23 ust. 1 tejże ustawy i tym samym wymaga interwencji Rzecznika Praw Pacjenta.

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego, z kolei w myśl art. 23 ust. 1 dane zawarte w dokumentacji medycznej podlegają ochronie określonej w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych.

Minister Zdrowia publikując informacje o tym jakiego rodzaju leki przepisał dla siebie lekarz Piotr Pisula spowodował, że dane w tym zakresie obiegły całą przestrzeń medialną i stały się dostępne dla każdego obywatela. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że informacje o przepisanych lekach przez lek. Piotra Pisulę mają bardzo szczególny charakter bowiem odnoszą się do jego sfery zdrowia, prywatności, a także intymności. W przypadku takich informacji konieczne jest zastosowanie najwyższych standardów ochrony w zakresie ich przetwarzania, co m.in. potwierdza prawodawca unijny, który w motywie 51 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/67 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) wskazuje, że dane osobowe, które z racji swego charakteru są szczególnie wrażliwe w świetle podstawowych praw i wolności, wymagają szczególnej ochrony, gdyż kontekst ich przetwarzania może powodować poważne ryzyko dla podstawowych praw i wolności.

Ponadto zauważenia wymaga, że prawo pacjenta do domagania się przestrzegania prywatności można bezpośrednio wywieść z Konstytucji RP, która w art. 47 gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do ochrony życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym, z kolei w art. 51 ust. 1 prawo do ochrony przed ujawnianiem informacji dotyczących jego osoby.

Mając powyższe na uwadze wnoszę o podjęcie stosownych działań w celu ochrony przysługujących lekarzowi Piotrowi Pisula praw, o których mowa w *ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* i powiadomienie Naczelnej Izby Lekarskiej o ich wynikach.

Z poważaniem,

PREZES
Naczelnej Rady Lekarskiej

lek. Łukasz Jankowski

PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
lek. Łukasz Jankowski

PNRL.072.1.2023.ŻK
PNRL.KW-00077.2023

Warszawa, dnia 8 sierpnia 2023 r.

Sz. P.

Dr hab. Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Profesorze,

reprezentując interesy osób wykonujących zawód lekarza i lekarza dentystry na podstawie art. 2 ust. 2 oraz art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1342) zwracam się z prośbą o podjęcie stosowanych działań w celu ochrony praw lekarza Piotra Pisuli w związku z wpisem Ministra Zdrowia Pana Adama Niedzielskiego zamieszczonym w dniu 4 sierpnia 2023 r. w serwisie społecznościowym X (dawniej: Twitter), w którym Minister Zdrowia podał do publicznej wiadomości informacje na temat wystawionych na siebie recept na leki z grupy psychotropowych i przeciwbólowych przez lekarza Piotra Pisulę (https://twitter.com/a_niedzielski).

W tym celu przekazuje w załączeniu kopię pisma skierowanego w tej sprawie do Rzecznika Praw Pacjenta, kopię zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez Ministra Zdrowia Pana Adama Niedzielskiego o czyn z art. 231 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.-Kodeks karny oraz kopię zawiadomienia o naruszeniu przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

Z poważaniem,

PREZES
Naczelnej Rady Lekarskiej

lek. Łukasz Jankowski

Załączniki:

- Pismo do Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 8 sierpnia 2023 r.
- Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z dnia 8 sierpnia 2023 r.
- Zawiadomienie o naruszeniu przepisów dotyczących ochrony danych osobowych z dnia 7 sierpnia 2023 r.